

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๕๓๐๑.๔/๓๐๓๙ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า โดยที่ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ได้มีคำสั่งที่ ๙๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เรื่อง สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือน (ตำรวจ) ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมออกจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสั่งให้ ร.ต.ท. รัฐกร รัตนฐานุร กับพวก รวม ๙ นาย ออกจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อมา ศอ.บต. ได้รับแจ้งจากศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่า การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกนอกสังกัดศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในการพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตร - ผู้บังคับหมู่ นอกวาระประจำปี รวมทั้งเป็นการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจระหว่างกองบัญชาการตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการนอกกองบัญชาการที่สังกัดตามข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงได้มีหนังสือแนะนำเรียนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อให้ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบดังกล่าวและเมื่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีคำสั่งแล้วจะได้แจ้งให้ ศอ.บต. ทราบต่อไป

ศอ.บต. จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ว่า เมื่อเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมออกจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องออกจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ภายในกำหนดระยะเวลาตามคำสั่ง โดยไม่ต้องรอปฏิบัติตามกฎหมายหรือรอคำสั่งของหน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดก่อนแต่อย่างใด ถูกต้องหรือไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๑๐๓๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยได้รับฟังข้อเท็จจริงจากผู้แทนศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๑๒^๑ แห่ง

^๑มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงปรากฏแก่เลขาธิการหรือโดยการเสนอของสภาที่ปรึกษาการบริหารและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือนผู้ใดมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะที่ให้อำนาจแก่เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่จะสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมออกจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ ซึ่งเมื่อเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มีคำสั่งโดยชอบและแจ้งหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น สังกัดทราบพร้อมด้วยเหตุผลแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องปฏิบัติตามและไปรายงานตัวยังหน่วยงาน ของรัฐที่ตนสังกัดภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง การออกจากพื้นที่และการไปรายงานตัวดังกล่าวเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของเลขาธิการ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และดำเนินการตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ฯ มิได้เกี่ยวกับอำนาจสั่งการ ของผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น การออกจากพื้นที่และการไปรายงานตัวดังกล่าว จึงไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งของผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นแต่อย่างใด เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นไปรายงานตัวยังหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดแล้ว การดำเนินการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหน้าที่หรือพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงเป็น การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่ ซึ่งผู้บังคับบัญชาผู้ใดจะเป็น ผู้มีอำนาจสั่งการและจะสั่งการอย่างไร ย่อมเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ของหน่วยงานของรัฐนั้น

อย่างไรก็ตาม โดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีกฎหมายเฉพาะให้อำนาจพิเศษในการสั่งการ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่สังกัดหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง ในทางปฏิบัติจึงอาจเกิดปัญหาได้ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับคำสั่งแล้วจะต้องดำเนินการอย่างไร จะต้องไปรายงานตัวกับใคร และเมื่อรายงานตัวแล้วจะปฏิบัติตนอย่างไรต่อไป จึงเป็นการสมควรที่ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัด

จนเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนหรือความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือ กระทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐหรือความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ให้เลขาธิการ มีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นออกจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ ของรัฐผู้นั้นสังกัดทราบพร้อมด้วยเหตุผล

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับคำสั่งให้ออกจากพื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ไปรายงานตัวยังหน่วยงาน ของรัฐที่ตนสังกัดภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง ในการนี้ให้หน่วยงาน ของรัฐเจ้าสังกัดดังกล่าวดำเนินการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหน้าที่หรือพ้นจากการปฏิบัติ หน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเร็ว และในกรณีที่มีมูลความผิดทางวินัยให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นต่อไป และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้ว ให้แจ้งให้เลขาธิการทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือวันที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าไม่มีความผิด ทางวินัย

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับคำสั่งให้ออกจากพื้นที่ตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของเลขาธิการ ต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งต้องกระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง

การสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐออกจากพื้นที่และการกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติ หน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลา ที่ กพต. ประกาศกำหนด

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือนหรือซึ่งเป็นผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีพฤติกรรมหรือกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

ชายแดนภาคใต้ (คอ.บต.) จะประสานกับหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้มีการออกระเบียบรองรับ
เรื่องการรายงานตัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว ในขณะเดียวกันคณะกรรมการยุทธศาสตร์
ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) อาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒^๒ วรรคสี่
แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ฯ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
ในการเดินทางออกจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้สอดคล้องกับความจำเป็นตามควรแก่กรณีได้

(นายอัชพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๕๔

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น